

חדשות 089/11 מעולם התקשורת

עמדה: דמעות תנין

מאת: אבי וייס

012 סמייל ו- 013 נטוויז'ן התלוננו אצל הממונה על ההגבלים העסקיים (אחרי תלונות דומות אצל שר התקשורת) כנגד המבצעים החדשים של בזק. מה יקרה לתלונות הללו?

2 חברות ה-ISP והמב"ל הגדולות מסתובבות בימים אלו עם עורכי דין כדי להתלונן בכל מקום אפשרי כנגד בזק ובמיוחד כנגד [מבצעי](#) השיווק החדשים שלה על רשת ה-NGN, מבצעים שקיבלו את כל האישורים הרגולטוריים (אגב: למה לא מתלוננים כנגד הוט, שיש לה בדיוק אותן חבילות? זה לא ברור). הבעיה: 012 סמייל ו- 013 נטוויז'ן הן חברות רפאים שנמצאות בתהליכי התנדפות בחלל האוויר. אין להן בכלל זכות עמידה להתלונן. 012 סמייל היא כבר מזמן חלק מקבוצת פרטנר, ו- 013 נטוויז'ן בדרך להיבלע ע"י אחותה סלקום, כפי [שפרסמו](#) אך בשבוע שעבר.

דהיינו: מי שאמור להתלונן אלו החברות פרטנר וסלקום. למי שאולי שכח, נרענן את זכרוננו: אלו חברות ענק השייכות לאוליגופול הסלולרי, ששר התקשורת **משה כחלון** כה היטיב לתאר את התנהגותן המונופוליסטית והחצופה, אך בשבוע החולף, במסגרת כתבת התחקירים "360" של זכיינית ערוץ 2 רשת. מי שעוקב אחרי האתר הזה ימצא בו מאות עדויות להתנהגות המונופוליסטית והשערורייתית של חברות הסלולר הללו בשנים האחרונות. הרבה יותר חמור ממה ששר התקשורת דיווח לאזרחי ישראל בהופעתו האמיצה בטלוויזיה. לכן, ברור שהן לא מעזות להתלונן בגלוי כנגד בזק ו"שולחות לקרב" את אחיותיהן היותר קטנות ולכאורה העצמאיות, שנמצאות בבעלותן הישירה. בעלי פרטנר וסלקום יודעים שאיש "לא יקנה מהם אפילו מכונית משומשת", כשהם מתלוננים כנגד התנהגות לכאורה מונופוליסטית של החברות המתחרות בהם. דמעות התנין שלהם לא מעוררות רחמים אצל איש.

יתרה מכך. ההפרדה המבנית בין חברות מפ"א לחברות מב"ל ו-ISP, פרי המצאה רגולטורית ישראלית ייחודית, מצויה בדרכה לפח האשפה של ההיסטוריה, כפי [שעולה](#) ממהלכי ועדת חייק. וזה מה שמפחיד את קבוצות פרטנר וסלקום. למה? פשוט: הן תצטרכנה להשקיע בתשתיות, כדי להגיע ללקוחות. זה יהיה עבורן פשוט אסון. כי היקף הדיבידנדים והמענקים לבעלים ולמנהלים הבכירים עלול להצטמצם. יותר קל לצעוק "חמס" ולנסות ו"לגנוב" בתרגילים רגולטוריים את הלקוחות של בזק (והוט), מאשר להשקיע בלקוחות ובתשתיות הגישה אליהן.

בשלוש השנים האחרונות חברות הסלולר הגדולות חילקו דיבידנדים בהיקף של מעל 10 מיליארד ₪ לבעלים ולמנהלים הבכירים. איש לא מנע מהן לקחת למשל מיליארד ₪ אחד מכסף זה ולהשקיע אותו בהרחבת התשתיות המגיעות ללקוחות. הן יכולות להגיע ללקוחות ללא כל תלות בבזק ובכמה דרכים: בסיבים, בקואקס, במיקרוגל, סלולר או באלחוט. אבל, הן לא עשו כך. העובדה שהן בחרו לשלשל את הכסף הזה לכיס במקום בתשתיות גישה, מעידה על סדר העדיפות שלהן. אז עכשיו אי אפשר בוא ולבכות בדמעות תנין שלבזק יש תשתיות שבאמצעותן היא לוכדת לקוחות. הן יודעות לעשות בדיוק אותו הדבר ויכולות היו לעשות את אותו הדבר. צריך רק להשקיע ולא להיות גרידי ובכין מדומה, כאשר המתחרים מורידים מחירים לצרכן.

בנוסף, ישראל היא מדינה מיוחדת בעולם המערבי, בפריסת תשתיות פס רחב המגיעות לכמעט כל אזרח במדינה, בכל קצוות הארץ. אין מקבילה כזו בשום מקום בעולם. המציא את

זה **דני רוזן**, מנכ"ל משרד התקשורת האחרון שהבין מה תפקידו של מנכ"ל במשרד התקשורת ואיך מייצרים תחרות של ממש בשוק התקשורת המקומי. המציאות: כיום יש בישראל 6 תשתיות תקשורת ארציות מלאות (בזק-קווי, הוט, וארבע חברות הסלולר הקיימות). בקרוב, תחל פריסת תשתית ארצית רחבת פס נוספת של חח"י ב-FTTH, ובנוסף יש תשתית המצויה בתהליכי הרחבה ניכרת בטכנולוגיית DTT (עידן+), שבהשקעה יחסית מאוד קטנה ניתן להפוך אותה לרשת מפ"א כלל ארצית נוספת, כשהערוץ העולה ב- DTT יהיה בסלולר. דהיינו: תוך כשנה – שנתיים תהיינה בישראל 8 תשתיות ארציות רחבות פס. אז למה פרטנר וסלקום נטפלות דווקא לתשתית של בזק? התשובה ברורה: לבזק תשתית מאוד רחבה, רחבה פי כמה מתשתית הסיבים שיש להן. למה אין להן (לפרטנר ולסלקום) תשתית סיבים בהיקף של בזק או לפחות בהיקף של הוט? על זה כבר ענינו: היה חשוב להן יותר לחלק דיבידנדים לבעלים ולמנהלים הבכירים, מאשר לפרוס סיבים ותשתיות תקשורת אחרות ברחבי הארץ. דהיינו: את התלונות שלהן צריך פשוט להחזיר בדואר לשולח. או לגרוס טרם ההשלכה לפח.

אם חברות הסלולר פרטנר וסלקום חושבות שבאמצעות תלונות (מחברות הבת שלהן) לממונה על ההגבלים העסקיים כנגד בזק, הן תמנענה או תעכבנה את החקירה של הממונה **כנגדן**, במסגרת התיקון לחוק המונח לפני קריאה שנייה ושלישת בכנסת ("ההכרזה על קבוצת ריכוז"), אזי הן **טועות**. יש בידי הממונה על ההגבלים העסקיים מספיק חומר על ההתנהגות המונופוליסטית - אוליגופולית, במשך שנים. אך לאחרונה דיווחנו שהממונה החל לבדוק את החשיפה שלנו בדבר אי העברת קש"ג נכנס, כמפורט [כאן](#). פרשה זו טרם הסתיימה. הממונה בודק עוד כמה סוגיות, וגם יצטרך לקבל החלטות בכמה סוגיות חשובות בעולם התקשורת: בקשת האיחוד בין בזק ליס, הכרזת מד-נאוטילוס כמונופול בתחום הקישור הבינלאומי, אישור הסכמי ההפצה עם פלאפון (רמי שביט - 365 המשביר לצרכן, שבינתיים התייאש מאי קבלת תשובה), ועוד. בקיצור: התלונות האחרונות של סמייל ונטוויז'ן היא רק מטרד לממונה, שאמור לעסוק בדברים הרבה יותר רציניים וחשובים בעולם התקשורת הישראלי. כשיש הוזלות לצרכן והתגברות התחרות, הממונה צריך לברך על כך, ולא לחקור את התלונות של הבכיינים, המתחסדים והמזילים דמעות תנין.